

23 Δεκεμβρίου 1861

Δημιουργείται η Ρουμανία

Ο Κριμαϊκός πόλεμος ξέσπασε στα 1854. Η Ρωσία τον έχασε. Οι μεγάλες δυνάμεις της Δύσης ανέλαβαν την προστασία της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Και ένα μνημόνιο καθόριζε τα δίκαια των χριστιανών υπηκόων του σουλτάνου, χωρίς να θιγονται η αξιοπρέπεια και η ανεξαρτησία του στέμματος. Έμπαινε και ένας σημαντικός νέος όρος: Οι παραδουνάβιες ηγεμονίες θα οργανώνονταν εσωτερικά σύμφωνα με την επιθυμία των κατοίκων. Ήταν το πρώτο βήμα προς την ένωσή τους.

Η εφαρμογή του όρου ξεκίνησε με την αντικατάσταση των ηγεμόνων (1857) στις παραδουνάβιες. Στη θέση τους τοποθετήθηκαν καϊμακάμηδες (έπαρχοι). Συνεδρίασαν και οι τοπικές συνελεύσεις, που εξέφρασαν τον κοινό πόθο για ένωση των δύο ηγεμονιών σε ένα συνταγματικό κράτος με κληρονομικό ηγεμόνα από ευρωπαϊκό οίκο. Δεν τους έκαναν ακριβώς το χατίρι.

Στις 19 Αυγούστου του 1858 δημοσιεύτηκε ο κανονισμός διοίκησης των «δύο ενωμένων ηγεμονιών» κάτω από την εγγύηση των μεγάλων δυνάμεων, χωρίς την ανάμιξη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας (θα κατέβαλαν μόνο φόρο σ' αυτήν), με αιρετή συνέλευση, που θα εξέλεγε ισόβιο (κι όχι κληρονομικό) ηγεμόνα ντόπιο κι απαραίτητα πλούσιο.

Η συνέλευση της Μολδαβίας πραγματοποιήθηκε στο Ιάσιο (17 Ιανουαρίου του 1859) και της Βλαχίας στο Βουκουρέστι (5 Φεβρουαρίου). Ηγεμόνας εκλέχτηκε ο συνταγματάρχης Αλέξανδρος Κούζας που ανέλαβε την υποχρέωση να προπαρασκευάσει την ένωση υπό ξένο ηγεμόνα.

Υπήρχαν δυο Βουλές με δυο κυβερνήσεις και μια Κεντρική Επιτροπή. Οι διαβουλεύσεις

προχώρησαν αλλ' όχι και τόσο ήρεμα. Η Τουρκία ενέκρινε την προσωρινή ένωση στις 23 Δεκεμβρίου του 1861. Το κράτος της Ρουμανίας ήταν γεγονός. Η ενιαία βουλή της συνεδρίασε πρώτη φορά στο Βουκουρέστι (15 Φεβρουαρίου του 1862).

1588: Αν και πολέμιος των ουγενότων, ο Ερρίκος Γ' της Γαλλίας διατάζει την δολοφονία του αρχηγού των καθολικών, Ερρίκου δούκα Ντε Γκιζ, και του αδελφού του, Λουδοβίκου, καρδινάλιου της Λορένης, φοβούμενος ότι επιβουλεύονται τον θρόνο του. Δολοφονήθηκε και ο ίδιος τον επόμενο χρόνο από φανατικό καθολικό. Είχε γεννηθεί το 1551.

1777: Γεννιέται ο από το 1801 τσάρος της Ρωσίας Αλέξανδρος Α', νικητής του Ναπολέοντα, όταν αυτός εκστράτευσε στη Ρωσία, και εμπνευστής της Ιερής Συμμαχίας. Επί των ημερών του ξέσπασε η ελληνική επανάσταση. Πέθανε το 1825.

1803: Αλβανοί εισβάλλουν στο χωριό Ρινιάσα (ανάμεσα στην Πρέβεζα και στην Άρτα). Η Δέσπω Μπότση οχυρώνεται στον πύργο Κούλα του Δημουλά, με δέκα συγγενείς της κι αντιστέκεται ως τις 25 του μήνα. Όταν οι Αλβανοί μπήκαν στον πύργο, η Δέσπω έβαλε φωτιά στο μπαρούτι κι όλοι τινάχτηκαν στον αέρα.

1861: Οι παραδουνάβιες ηγεμονίες της Βλαχίας και της Μολδαβίας ενώνονται και δημιουργούν την Ρουμανία.

1933: Ο Μαρίνος Βαν Ντερ Λούμπε κρίνεται ένοχος και καταδικάζεται σε θάνατο στην Γερμανία με την κατηγορία ότι είχε βάλει φωτιά στο Ράιχσταγ (τη γερμανική βουλή) νωρίτερα την ίδια χρονιά. Η προβοκάτσια της πυρκαγιάς του Ράιχσταγ οργανώθηκε από τους ναζί και τους οδήγησε στην εξουσία, καθώς είχαν κατηγορήσει τους κομμουνιστές, ανάμεσα στους οποίους και ο Δημητρώφ.

1948: Απαγχονίζεται ως εγκληματίας πολέμου ο Χιντέκι Τότζο. Ιάπωνας στρατιωτικός που αργότερα έγινε πρωθυπουργός και ήταν στην εξουσία όταν βομβαρδίστηκε το Περλ Χάρμπορ.

1972: Μεγάλος σεισμός πλήττει την Μανάγκουα, πρωτεύουσα της Νικαράγουας, σκοτώνοντας περίπου 7.000 άτομα.

1975: Πρώτη γεύση αντάρτικου πόλεων στην Αθήνα: Η Επαναστατική Οργάνωση «17 Νοέμβρη» εκτελεί τον σταθμάρχη της CIA στην Ελλάδα, Ρίτσαρντ Γουέλς.

1990: Σε δημοψήφισμα, οι Σλοβένοι ψηφίζουν ομόφωνα υπέρ του να γίνει η βορειοδυτική Γιουγκοσλαβία ανεξάρτητη πολιτεία.

1995: Ανακαλύπτονται στο οροπέδιο Βερκόρ κοντά στη Γκρενόμπλ στη Γαλλία, τα απανθρακωμένα πτώματα 16 ανθρώπων, μεταξύ των οποίων τρία παιδιά, όλοι μέλη του Τάγματος του Ναού του Ήλιου (ελβετική αίρεση), σε μια φρικτή απ' ό,τι φαίνεται επανάληψη του τελετουργικού του 1994, τότε που 53 άτομα έχασαν τη ζωή τους.

2005: Με αποφάσεις του συμβουλίου εφετών, προφυλακίζονται οι δικηγόροι Σάκης Κεχαγιόγλου (Αθήνας) και Γιώργος Νικολακόπουλος (Θεσσαλονίκης) ως ύποπτοι εμπλοκής στο παραδικαστικό κύκλωμα.

2013: Στα 94 χρόνια το, πεθαίνει στη Ρωσία ο Μιχαήλ Καλάσνικοφ, δημιουργός του πιο διαδεδομένου όπλου, ΑΚ-47 («Αντοματ Καλάσνικονα», το 1947). Είχε γεννηθεί στα 1919.

Η 23^η Δεκεμβρίου στον πολιτισμό

23 Δεκεμβρίου 1790

Γεννιέται ο Φραγκίσκος Σαμπολιόν

Ο πατέρας του ήταν μανιώδης βιβλιοφάγος. Ο αδελφός του, Ιάκωβος, διάσημος αιγυπτιολόγος. Ο Φραγκίσκος Σαμπολιόν γεννήθηκε στις 23 Δεκεμβρίου του 1790, στη Γαλλία, σε ένα περιβάλλον που προδικάζει το μέλλον του. Όταν ήταν χρόνων, με τον αδελφό του, επισκέφτηκαν ένα γνωστό που μόλις είχε επιστρέψει από την Αίγυπτο. Εκεί, ο μικρός είδε πρώτη φορά ιερογλυφικά. Έβαλε σκοπό της ζωής του να τα αποκρυπτογραφήσει. Στα 23 του, είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απεικονίζουν λέξεις αλλά ιδέες. Στα 32 του, βρήκε το κλειδί τους. Ήταν 14 Σεπτεμβρίου του 1822, όταν εξήγησε στον αδελφό του ότι στα πιο αρχαία ιερογλυφικά, ο κύκλος με ένα σημάδι στη μέση σημαίνει τον ήλιο. Στα πιο κατοπινά, σημαίνει την ημέρα. Ο μηνίσκος (το σχήμα του φεγγαριού, στην αρχή του) σημαίνει, στ' αρχαία, σελήνη και, σε πιο κατοπινά, τον μήνα, αν έχει πλάι του το σχήμα ενός αστεριού. Στα πιο πρόσφατα, οι εικόνες σημαίνουν ήχους: Το σχήμα ενός πεπονιού σημαίνει, διαδοχικά, το στόμα, τη συλλαβή ρα (που σημαίνει στόμα) και τον φθόγγο «ρ». Την ημέρα εκείνη, οι αρχαίοι αιγυπτιακοί πάπυροι και οι χαραγμένες πλάκες φανέρωσαν τα μυστικά τους. Η επιστήμη μάθαινε τον αιγυπτιακό πολιτισμό. Ο Φραγκίσκος πέθανε στις 4 Μαρτίου του 1832, έχοντας προλάβει να εκδώσει τα βιβλία «Ιερογλυφικό σύστημα των αρχαίων Αιγυπτίων», «Αιγυπτιακή γραμματική», «Αιγυπτιακό λεξικό» κ.ά.

1810: Γεννιέται ο Γερμανός Αιγυπτιολόγος, Καρλ Ρίτσαρντ Λέπσιους. Θεωρείται ο ιδρυτής της μοντέρνας αρχαιολογίας και ήταν ο πρώτος που ανέσκαψε την κοιλάδα των τάφων των Αιγυπτίων βασιλιάδων.

1888: Σε μια κρίση κατάθλιψης, ο Ολλανδός ζωγράφος Βίνσεντ Βαν Γκογκ κόβει το αριστερό του αυτί. Το «πορτρέτο του εαυτού του με δεμένο το αυτί» δείχνει να έχει σε επίδεσμο το δεξιό αντί για το αριστερό του αυτί, γιατί ζωγράφησε το είδωλο του αριστερού όπως φαίνεται στον καθρέπτη.

1972: Πεθαίνει ο Σοβιετικός σχεδιαστής αεροσκαφών, Αντρέι Τουπόλεφ. Πριν από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, σχεδίασε διάφορα βομβαρδιστικά καθώς και το τεράστιο ANT-20 «Maxim Gorky». Μετά τον πόλεμο, δημιούργησε το πρώτο υπερηχητικό αεροσκάφος του κόσμου, το TU-144.